

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812010316
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Bargel
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5812010316.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na verejnom zasadnutí konanom 16. decembra 2014 prejednal odvolanie podané obžalovaným P. V. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/113/2012 zo 6.2.2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného P. V. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný P. V. uznaný za vinného zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., účinného do 31.8.2009, formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. pre skutok, že:

dňa 13.4.2008 v čase okolo 04.15 h. na Novej ulici v Suchej Hore, spoločne fyzicky napadli P. V., nar. X.X.XXXX, ktorého najprv P. V. dreveným kolíkom zrazil na zem, kde ho všetci obvinení udierali a kopali do rôznych častí tela, čím poškodenému spôsobili epidurálny hematóm v pravej temenno-spánkovej oblasti, pomliaždenie mozgu so zakrvácaním v pravom spánkovom laloku, trieštivú zlomeninu lebky v pravej spánkovej časti, podvrtnutie krčnej chrčtice, pomliaždenie hornej a dolnej pery vľavo, okolo očnicovú krvnú podliatinu a krvnú podliatinu spojovky očných guľí oboch očí, mnohopočetné odreniny tvárovej a čelovej oblasti a pomliaždenie nosa, s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 10-12 týždňov.

Za to bol odsúdený podľa § 155 ods. 1, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l), n) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený peňažný trest vo výmere 200,- Eur a podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 10 dní. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 4 roky a 6 mesiacov. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/4/2013 z 25.3.2013 a trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 0T/50/2012 zo 4.6.2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovaným ml. X. F., P. V. a V. V. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému P. V. škodu vo výške 9 429,06 Eur.

Okresný súd svoje rozhodnutie vo vzťahu k obžalovanému P. V. odôvodnil v podstate nasledovne: „Súd na hlavnom pojednávaní prijal jeho vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania stíhaného skutku, a dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie

skutku, nevykonával. Pokiaľ súd prijal vyhlásenie obžalovaného o jeho vine, bolo tomu tak preto, že nemal pochybnosti, že jeho konanie popísané v obžalobe, ku ktorému sa jeho vyhlásenie vzťahovalo, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Po subjektívnej stránke obžalovaný konal v priamom úmysle v zmysle ust. § 15 písm. a) Tr. zák., pretože chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom. V prípade obžalovaného P. V. súd rozhodol o uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody na dolnej hranici, pričom taktiež prihliadal na všetky poľahčujúce okolnosti. Menovanému ukladal súhrnný trest s prihliadnutím na jeho potrestanie pre iný trestný čin, bral do úvahy samotný postoj obžalovaného k prejednávaniu prípadu, keď pozitívne vyhodnotil okolnosť, že obžalovaný P. V. priznal vinu na stíhanom skutku, na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, čím sa v jeho správaní prejavila určitá miera zodpovednosti za svoje konanie. Preto mu uložil trest na úplne dolnej hranici trestnej sadzby. Na výkon trestu menovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože pred spáchaním skutku obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody.“

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný P. V., a to priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Svoje odvolanie písomne neodôvodnil a na verejnom zasadnutí pred krajským súdom len stručne uviedol, že svojím odvolaním napáda výrok o treste v snahe doceliť zmiernenie trestu tak, aby mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1, 3 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa obžalovaného P. V. a v časti ním napadnutého výroku o treste, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného P. V. nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný P. V. urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie, že je vinný v zmysle § 257 Tr. por. (č.l. 452). Následne súd prvého stupňa po bezchybnom procesnom postupe rozhodol podľa § 257 ods. 7 Tr. por. o prijatí vyhlásenia obžalovaného P. o tom, že je vinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu v obžalobe okresného prokurátora z 11.10.2012 č. Pv 864/08, ktorý bol kvalifikovaný ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Vyššie uvedená právna kvalifikácia stíhaného skutku zodpovedá priebehu skutkového deja vyjadreného v skutkovej vete podanej obžaloby, a preto krajský súd konštatuje, že súd prvého stupňa rozhodol v súlade so zákonom a na základe správneho procesného postupu, keď rozhodol o prijatí vyhlásenia obžalovaného P. o tom, že je vinný.

K rozhodnutiu okresného súdu vo výroku o treste, týkajúcom sa obžalovaného P. V., krajský súd poznamenáva, že i v tejto časti rozhodol súd prvého stupňa správne a v súlade so zákonom, keď obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody za súčasného zrušenia výrokov o treste v trestných rozkazoch Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/4/2013 z 25.3.2013 a 0T/50/2012 zo 4.6.2012. Na uloženie súhrnného trestu odňatia slobody boli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky uvedené v ustanoveniach § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák., pretože medzi teraz stíhaným skutkom a skutkami, o ktorých bolo rozhodované vyššie uvedenými trestnými rozkazmi, existoval viacčinný (ničím neprerušený) súbeh. Okresný súd pri ukladaní súhrnného trestu správne obžalovanému okrem trestu odňatia slobody uložil i peňažný trest vo výmere 200,- Eur za súčasného ustanovenia náhradného trestu odňatia slobody vo výmere 10 dní a správne menovanému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 4 rokov a 6 mesiacov, pretože takéto tresty boli obžalovanému P. V. uložené predchádzajúcimi trestnými rozkazmi, a teda súd bol povinný postupovať v zmysle § 42 ods. 1, tretia veta Tr. zák.

Pokiaľ ide o návrh obžalovaného P. V. na zmiernenie trestu odňatia slobody tak, aby mu bol uložený trest odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu, krajský súd nezistil ani v tejto časti pochybenie v rozhodnutí súdu prvého stupňa a poznamenáva, že obžalovanému mohol súd uložiť trest odňatia slobody vo výmere 4 roky až 10 rokov a 8 mesiacov. Menovanému bol uložený trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby a krajský súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by umožňovali v jeho prípade použiť zmierňovacie ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Na jednej strane je síce pravda, že od skutku už uplynula dlhšia doba, avšak neprehliadnuteľným

ostáva, že obžalovanému P. V. bol ukladaný trest za štyri trestné činy, z toho za jeden zločin a tri prečiny, ako i skutočnosť, že menovaný má sklony k páchaniu trestnej činnosti, o čom svedčí jeho vcelku bohatá kriminálna minulosť. Neprehliadnuteľnou je aj jeho aktívna účasť na brutálnom útoku voči poškodenému, ktorého mal podľa výpovede svedka udrieť latou do hlavy a mal sa dokonca chváliť, že voči poškodenému pri útoku použil palicu. Mimoriadne závažný následok spôsobený aj konaním obžalovaného P. V., brutalita, s akou bol trestný čin vykonaný, a neexistencia mimoriadnych okolností prípadu či mimoriadnych pomerov páchatel'a neumožňovali krajskému súdu uvažovať o uložení miernejšieho trestu, a to pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Preto krajský súd nemohol vyhovieť odvolaniu obžalovaného a jeho návrhu na zmiernenie trestu odňatia slobody.

V súvislosti s trestom odňatia slobody, ktorý bol uložený obžalovanému P. V., krajský súd poznamenáva, že súd prvého stupňa pri určení druhu trestu a jeho výmery dodržal základné pravidlá dôležité pre ukladanie trestu.

Medzi ne v prvom rade patrí ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák. zakotvujúce účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada „nulla poena sine lege, sine crimine, sine iudicio“. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu (zásada personalnosti trestu), tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Preto Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcía medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Ďalším ustanovením, ktoré musí súd aplikovať pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu, je § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Výmerou trestu sa rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu (napríklad určenie druhu a rozsahu zakázanej činnosti, rozsahu majetku, ktorý prepadá v prospech štátu, určenie podmienok, obmedzení pri treste zákazu pobytu, pri podmiennečnom odsúdení). Práve rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby pri určitých trestoch umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladáň trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 Tr. zák.

Osobu páchatel'a treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. V rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatel'a má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činom (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Pri ukladaní trestov treba zároveň vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu.

Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činom (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy.

K trestu uloženému obžalovanému P. okresným súdom krajský súd na záver poznamenáva, že trest mu bol uložený na úplne spodnej hranici trestnej sadzby, pričom súd prvého stupňa správne zohľadnil poľahčujúce i priťažujúce okolnosti. Keďže ani krajský súd nezistil okolnosti umožňujúce zmiernenie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, za takejto situácie považuje krajský súd rozhodnutie okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody za správne a zákonné v celom rozsahu. Preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.